

[Holger Eriksen.]

Det, lovforslaget går ud på, er så, at man vil give aktieselskaberne muligheder for at indføre bestemmelser om, at aktier kun kan afhændes efter godkendelse af bestyrelsen. Forslaget forudsætter, at noget sådan vedtages med $\frac{4}{5}$ af de stemmeberettigedes stemmer eller ved en ny generalforsamling med $\frac{4}{5}$ af de tilstedeværendes stemmer, og endvidere at man kan gennemføre bestemmelser om, at en aktionær kun må have stemmeret for en bestemt procentdel af aktiekapitalen. Hvis man vælger det første alternativ, er der indført bestemmelser om, at de, der stemmer imod, skal kunne afhænde deres aktier til selve selskabet mod en godtgørelse, der fastsættes af skønsmænd. I denne forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede handelsminister, om det for børsnoterede papirers vedkommende virkelig er nødvendigt at gå den vej. Jeg skulle mene, at man kunne bruge børskursen f. eks. på den dag, da vedtagelsen skete. Men det er naturligvis et underordnet spørgsmål.

Jeg ser også af fremsættelsestalen, at det forudsættes, at aktierne, hvis den første fremgangsmåde følges, i fremtiden skal være noteret på navn. Jeg har ikke været i stand til at finde det i selve lovforslaget. Det er muligt, at det indirekte fremgår af bestemmelserne, men jeg tror nok, det vil være hensigtsmæssigt, at man får det klarlagt på en anden måde. Jeg hilser i hvert fald denne bestemmelse med glæde. Principielt er jeg af den opfattelse, at alle aktier burde være noteret på navn på samme måde, som tilfældet er i Sverige. Jeg vil også mene, at hvis man skal gøre noget effektivt over for de uheldige ting, der kan forekomme i fremtiden, ville det være rimeligt, at alle aktier skulle være noteret på navn, således som der også er foresat ønske om fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, men også det må vi naturligvis diskutere i udvalget.

Det spørgsmål, der rejser sig, når man har læst om de foranstaltninger, der kan iværksættes, er, om de vil vise sig at være effektive, og om de har nogen egentlig værdi, og her giver jeg Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ret i, at denne værdi formodentlig må være af meget problematisk karakter; thi det drejer sig jo ikke om, at de, der ejer

disse virksomheder, altså aktionærerne, skal skønne over, om der er en fordel ved at sælge sig til udlandet eller ikke, men det drejer sig om at anlægge et samfundsmæssigt syn. Gør man det, må man komme til det resultat, at det må være samfundet som sådant og ikke de enkelte aktionærer, der skal have bestemmelsesretten.

Jeg kan nævne et konkret eksempel. For nogle år siden skete det, at en udenlandsk koncern, som i sin konkurrence følte sig stærkt generet af en dansk virksomhed, henvendte sig til denne og meddelte, at den ville købe denne virksomhed, og at den ville betale en kurs for aktierne, der lå væsentligt over børsnoteringen, og så kom der samtidig en venlig meddelelse om, at hvis selskabet ikke sagde ja til forslaget, ville man konkurrere den danske virksomhed sønder og sammen. I det tilfælde svarede bestyrelsen ubetinget nej, og der er for øvrigt ikke sket den pågældende virksomhed noget siden den tid; men kan man forvente, at bestyrelserne i alle tilfælde vil se sådan på det, og kan man forvente, at de aktionærer, der står bag bestyrelsesmedlemmerne, vil have den samme interesse? Hvis de har mulighed for at få en højere kurs end den, de i øvrigt kan opnå på det danske aktiemarked, må man forudsætte, at det vil være uhyre vanskeligt at skaffe de fire femtedeles majoritet, som kræves til kontrol med salget, og under forudsætning af, at man kan forvente flere af den slags tilbud, må man vel også gå ud fra, at det vil blive meget vanskeligt at skaffe de fire femtedeles majoritet, selv om der ikke foreligger noget konkret tilbud. Man må derfor have sine tvivl om, hvorvidt de bestemmelser, vi her indfører, vil blive brugt i større udstrækning.

Det samme gælder vel i og for sig bestemmelserne om, at man kan indskrænke stemmeretten for de store aktionærer. Det vil jo ikke bare gå ud over eventuelle udenlandske aktionærer; det vil også gå ud over de indenlandske kapitalgrupper, som kontrollerer de pågældende selskaber, og som formodentlig ikke uden videre føler lyst til at give afkald på den magt, de i forvejen råder over i disse selskaber.

Jeg ser, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd subsidiært er gået ind for, at man i hvert fald må have aktier påført navn, og endvidere, at der skal være en bestemmelse